

Ekonomisk värdering av 3 pilträd vid Brageskolan, Danderyds kommun

2023-10-10

Stockholm 2023-10-12

Martina Ulinder
Danderyds kommun

Ekonomisk värdering av 3 pilträd vid Brageskolan, Enebyberg

Uppdrag

På uppdrag av Danderyds kommun utförde Jacksons Trädvård AB en ekonomisk värdering av återanskaffningskostnaden av 3 pilträd på Brageskolans skolgård söder om Gethagsvägen 15 i Enebyberg.

Värderingsmetod

Den modell som använts för värderingen är *Ekonomisk värdering av återanskaffningskostnaden för träd-Alnarpsmodellen 2.2 (Östberg, J., et al, 2015)*¹. Denna modell "är tänkt att användas som en nationell värderingsmodell för träd som inte är planterade i produktionssyfte. Modellen baseras på den prisutveckling som finns för olika trädstorlekar i plantskolor och värdet justeras sedan endast på grund av eventuella skador och minskad vitalitet. Slutligen adderas ett schablonvärde för planterings- och etableringskostnaden. Modellen beräknar återanskaffningskostnaden för träd utifrån ett fåtal parametrar som är väl förankrade i verkliga prissättningar av träd".

Sammanfattning

Utifrån vald värderingsmetod uppskattas det sammanlagda ekonomiska ersättningsvärdet för de 3 gamla vitpilarna vara **3 005 442 kr** (exkl. moms). Den trestammiga pilens (1) sammanlagda ersättningsvärde uppgår till 1 049 797 kr (exkl. moms). Det bedöms viktigt att träden hamlas regelbundet för att de inte ska utvecklas till riskträd.

Sofia Andrén

Arborist (Hvilan KY-Arborist)

ISA Certified Arborist®

ISA Tree Risk Assessment Qualified®

Certifierad European Tree Worker (EAC)

Certified Veteran Tree Specialist - Consulting level (EAC)

Metod

Danderyds kommun (Martina Ulinder) beställde 2023-09-28 en trädvärdering av 3 pilträ på Brageskolans skolgård söder om Gethagsvägen 15, Enebyberg. Jacksons Trädvård (Sofia Andrén) utförde en okulär besiktning 2023-10-10.

Vid besiktningen gjordes en kort beskrivning av området, en bedömning av trädens befintliga skador och vitalitet, träden fotodokumenterades (bilaga 2), mättes in (se karta sid. 3) och data samlades in i enlighet med *Ekonomisk värdering av återanskaffningskostnaden för träd-Alnarpsmodellen 2.2¹* (vidare kallad *Alnarpsmodellen*).

Mätning av stamomkrets utfördes med måttband och en resonanshammare användes för att undersöka veden i stammen. En av pilarna (1) hade tre stammar och de mättes alla och lades in i Excell filen var för sig men med bara en planterings- och etableringskostnad.

För behandling av data användes Alnarpsmodellen som Excel-fil-modell (uppdaterad 2021-09-16). Basvärdet baseras på katalogpris 2021 i enlighet med bilaga 1. Valutakurser är uppdaterad 2023-10-10.

Karta - med trädpositioner

Omarbetad karta från Google Maps. De värderade pilträden är utmärkta med siffror.

Besiktning

Beskrivning av området

Pilträden växte på en skolgård med lekytor. Söder om träden fanns en tillfällig skolbyggnad som uppfördes runt 2018. De tre pilträden var de äldsta träden på skolgården. Besöksfrekvensen på platsen bedömdes vara låg till hög beroende på tidpunkt på dygnet.

Beskrivning av träden

De inventerade träden var gamla vitpilar (*Salix alba*) som alla tidigare hade toppkapats (foto 1-2, 6-7 och 11). Träd 1 och 3 var kapade på ca 6-8 meters höjd medan nummer 2 var kapad på ca 3 meters höjd. De hade god vitalitet och alla träden hade skjutit nya skott vid alla kapningspunkter. Det fanns stora beskärningsskador på alla träden (foto 9, 10 och 13) och trolig röta vid toppkapningspunkterna. Det bedömdes viktigt att träden behandlas som hamlingsträd i framtiden med en regelbunden hamling cirka vart fjärde år. Om skotten inte avlägsnas regelbundet så finns stor risk för att de fläks ur då de inte har samma förankring som vanliga grenar. Träd 1 bestod av tre stammar med tendens till invuxen bark och veden i den norra stammen lät något rötat (foto 3-5). Träd 3 hade en fläxskada och en rotbensskada (foto 12-13). Stamdiametern på träd 3 var 97 cm vilket gör att den var mycket nära att klassas som ett jätteträd och därmed särskilt skyddsvärt enligt Naturvårdsverkets parametrar ².

Etableringskostnad

En ingående variabel i Alnarpsmodellen är vilken typ av mark träden växer på vilket påverkar planterings- och etableringskostnad. De besiktigade träden bedöms ha vuxit i parkmark, dvs. lägre planterings- och etableringskostnad än gatumark.

Resultat ekonomisk värdering

Återanskaffningskostnaden för träden enligt vald modell redovisas i *tabell 1*.

Träd-nummer	Trädart, vetenskapligt namn	Trädart, svenskt namn	Pris per cm2	Stamomfång avrundat nedåt till närmsta 5-tal	Antal cm2	Inköpskostnad i plantskolor	Gatuträd eller övrig mark. 1 = Gatuträd 2 = Övrig mark	Planterings- och etableringskostnad	Vitalitet	Skador på stambas/rot	Skador på stam	Skador på krona	Skade- och vitalitetsfaktor	Totalt ersättningsvärde (exkl moms)	
1a	<i>Salix alba</i>	Vitpil	191 kr	155	1912	365 965 kr	2	75 000 kr		4	3	3	2	0,75	349 474 kr
1b	<i>Salix alba</i>	Vitpil	191 kr	170	2300	440 225 kr				4	3	3	2	0,75	330 169 kr
1c	<i>Salix alba</i>	Vitpil	191 kr	180	2578	493 539 kr				4	3	3	2	0,75	370 154 kr
2	<i>Salix alba</i>	Vitpil	191 kr	255	5175	990 506 kr	2	75 000 kr		4	4	2	2	0,75	817 879 kr
3	<i>Salix alba</i>	Vitpil	191 kr	305	7403	1 417 021 kr	2	75 000 kr		4	3	3	2	0,75	1 137 766 kr
													Summa		3 005 442 kr

Tabell 1. Stamomfång, skador och återanskaffningskostnad (benämnt "ersättningsvärde" i tabellen).

Slutsats

Utifrån vald värderingsmetod uppskattas det sammanlagda ekonomiska ersättningsvärdet för de 3 gamla vitpilarna vara **3 005 442 kr** (exkl. moms). Den trestammiga pilens (1) sammanlagda ersättningsvärde uppgår till **1 049 797 kr** (exkl. moms). Det bedöms viktigt att träden hamlas regelbundet för att de inte ska utvecklas till riskträd.

Referenslista

¹ Östberg J, Sjögren J, Kristoffersson A (2015). *Ekonomisk värdering av återanskaffningskostanden för träd- Alnarpmodellen 2.2*. ISBN:978-91-576-8914-6. LTV-rapport: 2015:24. Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning, LTV-fakulteten Sverige, SLU, Alnarp

² Naturvårdsverket. (2022) Samråd om åtgärder på särskilt skyddsvärda träd, [online], tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/samhallsplanering/samrad-om-atgarder-pa-sarskilt-skyddsvarda-trad> [2022-04-22]

Bilagor (2)

1. Plantskolor som användes för beräkning av basvärdet
2. Fotodokumentation

Jacksons Trädvård AB
08-410 470 70
www.jacksonstradvard.se

Bilaga 1. Plantskolor som användes för beräkning av basvärdet

	Växelkurs 1 Euro	11,57	2023-10-10															
	Kvadratcentimeter träd 13 cm omkrets	13,44859269																
			Pris 12-14															
	Trädarter, vetenskapligt																	
	Trädart, svenskt																	
	Medelvärde																	
	Lorenz von Ehren, 2021 SEK																	
	Bruns 2021 SEK																	
	Stångby, 2021																	
	Splendor Plant, 2021																	
	Tönnersjö Plantskola, 2021																	
	Essunga plantskola, 2021																	
	Björkhaga, 2021																	
	Billbäcks, 2021																	
	Lorenz von Ehren, 2021 €																	
	Bruns 2021 €																	
	Antal prisuppgifter																	
	Pris per kvadratcentimeter 12-14																	
124	Salix alba	Vitpil	2 574 kr	2 545 kr	2 603 kr	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas	220 €	225 €	2	191 kr		

Bilaga 2: Fotodokumentation

Foto 1. Pil 1 sedd från väster.

Foto 2. Pil 1 sedd från norr med den tillfälliga skolbyggnaden bakom.

Foto 3. Stambas på pil 1 sedd från öster.

Foto 4. Stambas på pil 1 sedd från nordväst, tendens till invuxen bark.

Foto 5. Stambas på pil 1 sedd från södväst.

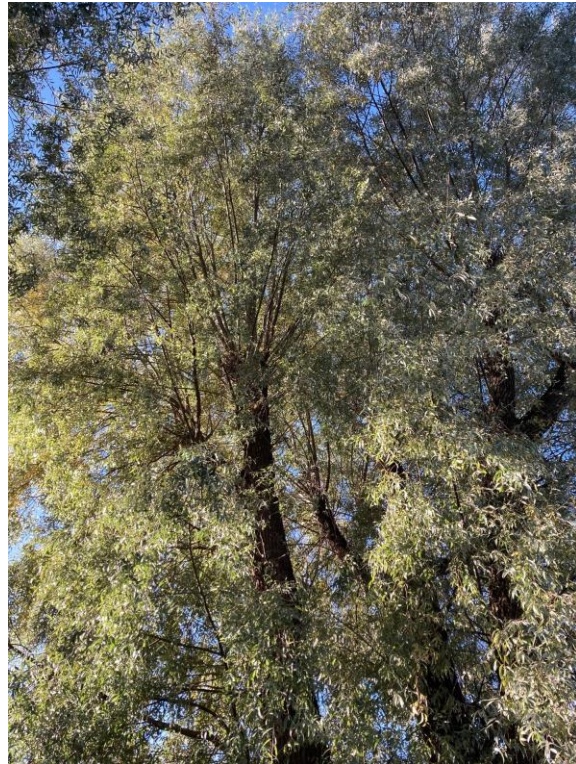

Foto 6. Toppknipningspunkter på pil 1 med epikorma skott.

Foto 7. Pil 2 sedd från norr.

Foto 8. Stam på pil 2 utan anmärkningsvärda skador. Pil 1 skymtas i bakgrunden.

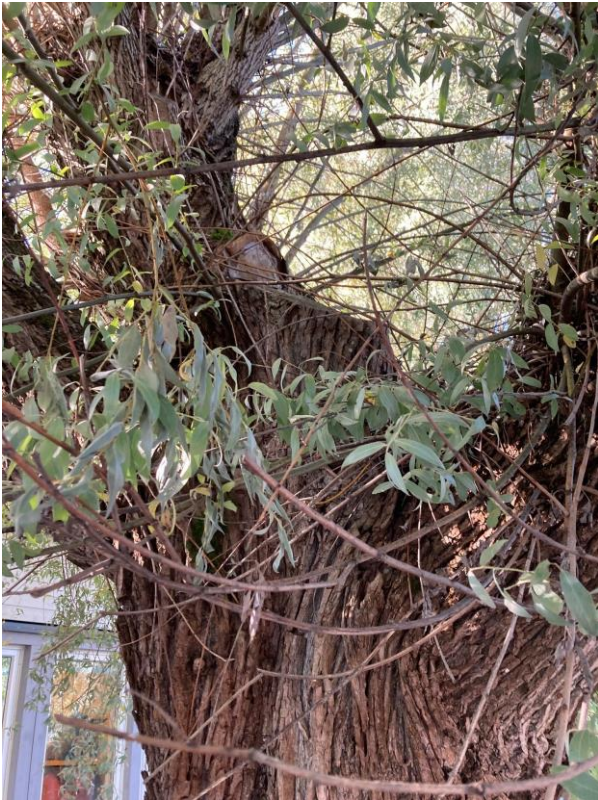

Foto 9. Stor ojämn beskärningsskada på pil 2.

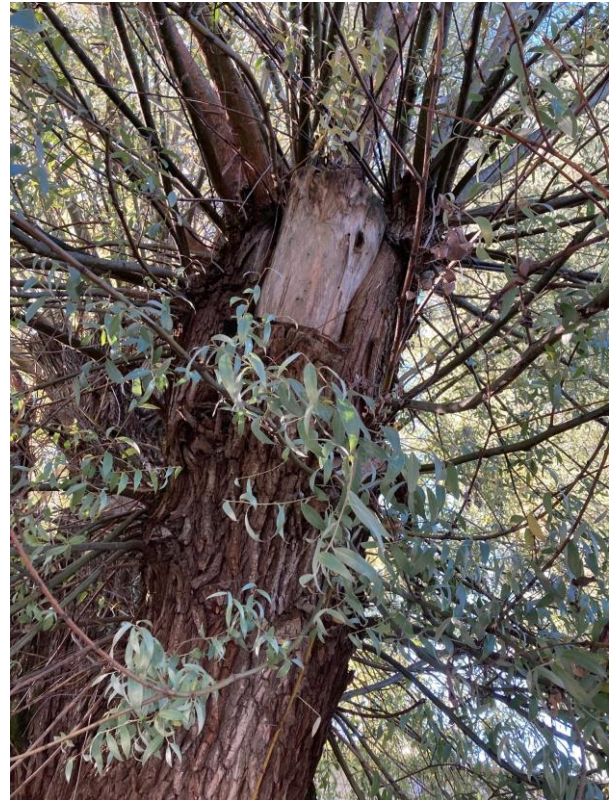

Foto 10. Död stump och fläkskada på pil 2.

Foto 11. Pil 3 sedd från väster.

Foto 12. Rotbensskada på pil 3.

Foto 13. Stor beskärningsskada med fläskada på pil 3.